DIGBOI COLLEGE

(AUTONOMOUS)

FYUGP Structure as per UGC Credit Framework, 2025

Department Of Nepali

<u>प्रस्तावना (Preamble):</u>

नयाँ शिक्षानीति २०२० को शिक्षा प्रणालीलाई ध्यानमा राखेर डिगबोई महाविद्यालय (स्वायत्त शासित) अन्तर्गत नेपाली AEC र MDC पाठ्यक्रम प्रस्तुत गरिएको छ। यस पाठ्यक्रम अन्तर्गत AEC प्रथम सेमस्टर र MDC प्रथम,दितीय तथा तृतीय सेमस्टर मा अन्तर्भुक्त गरिएको छ। यहाँ विद्यार्थीहरुले AEC मा ४ क्रेडिट र MDC मा प्रत्यक सेमस्टरमा ३ क्रेडिट गरी कुल ९ क्रेडिट प्राप्त गर्ने छन।

यो पाठ्यक्रम यस प्रकार प्रस्तुत गरिएको छ कि यसको अध्ययनपछि शिक्षार्थीहरुले नेपाली भाषा र साहित्यको इतिहास, नेपाली साहित्यका विभिन्न विधाको जानकारी तथा भारतीय संस्कृति र सभ्यताको ज्ञान प्राप्त गर्ने छन। वर्तमान विज्ञान तथा यान्त्रिक युग हुनाले विद्यार्थीहरुमा वैज्ञानिक चिन्ताधारा र विकासका लागि विज्ञान सम्बन्धी धारणाहरु पनि पाठ्यक्रममा अन्तर्भुक्त गरिएको छ।

<u>परिचय (Introduction):</u>

भारतको उत्तर पूर्वी क्षेत्रमा अवस्थित असम प्रान्तमा विभिन्न भाषा-भाषी जनसमुदायको बसोबास छ। यस्ता विभिन्न भाषा-भाषिको बिचमा नेपाली भाषापनि एक अन्यतम भाषा हो। नेपाली भाषा प्राचीन भारतीय आर्य भाषाको विकसित रुप हो र आधुनिक भारतीय भाषाको एक अन्यतम भाषाको रुपमा प्रतिष्ठित भइसकेको छ। संविधान स्वीकृतिप्राप्त आधुनिक भारतीय भाषाको नाताले चारबर्षे स्नातक पाठ्यक्रममा विद्यार्थीहरुलाई आफ्नो भाषा संस्कृतिको परिचय गराउदै यसको विकासको साथै विद्यार्र्थीहरुको विभिन्न प्रतिभा तथा कौशल विकासको लक्ष अघि राखेर नेपाली विषय पाठ्यक्रम प्रस्तुत गरिएको छ।

<u>Program Outcomes (Po):</u>

PO1: विद्यार्थीहरुले नेपाली साहित्य र नेपाली भाषाको व्यवहारिक ज्ञान प्राप्त गर्ने छन।

PO2: सामाजिक दायवद्धता प्रति जागरुक भै राष्ट्रहितको लागि काम गर्ने प्रेरणा पाउने छन।

PO3: पत्रकारिता र अनुवाद क्षेत्रमा कार्य गर्नको साथै शोध अनुसन्धान, कार्यपत्र प्रस्तुत गर्न सक्षम हुने छन।

PO4: कविता, कथा, निबन्ध, सृजनीमुलक लेख आदि प्रस्तुत गर्न सक्षम हुने छन

PO5: भारतीय संस्कृति तथा नेपाली संस्कृतिको ज्ञान प्राप्त गरी भारतीय संस्कृतिको विकासका लागि प्रेरणा पाउने छन।

PO6: विभिन्न प्रतियोगितामुलक परीक्षा तथा NET, SLET आदि परीक्षाको लागि सहायक हुने छ।

Year	Semester	Course	Title of the course	Total Credit
Year 01	1st Semester	AEC101	Nepali Bhasha Sikshyan (नेपाली भाषा शिक्षण)	4
		MDC101	Nepali Sahitya ma Kabita ra Katha (नेपाली साहित्यमा कविता र कथा)	3
	2nd Semester	MDC202	Nepali Sahitya ma Nibandha ko Bikash ra Aadhunik Nibandha (नेपाली साहित्यमा निबन्ध को विकास र आधुनिक निबन्ध)	3
Year 02	3rd Semester	MDCP303	Nepali Jatika vibhinn Lok Sahitya ra Sanskriti (नेपाली जातिका विभिन्न लोक साहित्य र संस्कृति)	3

AEC: Ability Enhancement Course

MDC: Multi-Disciplinary Course

SYLLABUS FOR NEPALI (AEC) UNDER FYUGP

SEMSTER-1

Course Title): नेपाली भाषा शिक्षण (Nepali Bhasha Sikshyan)

Course Code: AECNEP-101

Nature of the Course: Ability Enhancement Course

Total Credit: 04

Distribution of marks: 60 (End Semester) + 40 (In Semester)

पाठ्यक्रमका उदेश्यहरु : (Course Objectives)

१. विद्यार्थीहरुलाई नेपाली भाषा र यसको प्रयोगको आधारभूत ज्ञान दिनु।

२. विद्यार्थीहरुलाई प्राचीन भारतीय भाषा तथा देवनागरी लिपिको परिचय गराउनु।

३. नेपाली वर्ण, विरामचिह्न संख्या आदिको परिचय गराउनु।

४. विद्यार्थीहरुलाई पत्रकारिता तथा अनुवाद क्षेत्रको ज्ञान प्रदान गरी कौशल विकास गराउनु।

पाठ्यक्रम सिकाइको परिणाम (Course Outcome)

CO1: नेपाली वर्णमाला, संख्याको साथै देवनागरी लिपिको सम्पूर्ण शिक्षण प्राप्त गर्ने छन।

CO3: शिक्षार्थीहरुले व्याकरणिक क्षेत्रको ज्ञान प्राप्त गर्न सक्षम हुने छन।

CO3: अनुवाद बिषयबारे जानकारी प्राप्त गरी यस क्षेत्रमा कार्य गर्न सफल हुने छन।

CO4: पत्रकारिताको बिषयमा जानकारी प्राप्त गर्नको साथै शिक्षार्थीहरुमा संचार कौशलको विकास हुने छ।

Unit	Course Content	Total Class	Marks Distribution
I	(i) नेपाली वर्ण परिचय, संख्या र विरामचिह्न (Nepali warna parichae, sangkhya, ra biram chinha) (ii) देवनागरी लिपिको सामान्य परिचय र विशेषता (Devanagari lipiko samanya parichae ra bisesata)	14	14
II	व्याकरणिक कोटि (नाम, सर्वनाम, विशेषण, संयोजक, अव्यय, निपात, लिंग, वचन, पुरुष, काल, कारक र आदरार्थी) (byakaranik koti- Name, sarbanam, viseshan,sangyojak, abyae, nipat, linga, bachan, purush, kal, karak ra aadararthi)	15	16
III	अनुवाद (परिचय, प्रकार, चुनौति र सम्भावना) (anuwad-parichae, prakar,chunouti ra samvabana)	16	15

IV	पत्रकारिता (पत्रकारिताको इतिहास, प्रकार, चुनौति र सम्भावना) (patrakarita- Patrakaritako Itihas, prakar, chunouti ra samvabana)	15	15
Total		60	60

1. Mode of In-Semester Assessment: 40 Marks

* Two sessional Exam: 20 Marks

* Group Discussion /Group Activities/ Seminar / Assignment/ Project/ Field Studies: **10** Marks (Choose any two of these)

2. External Assessment (End Semester): **60** Marks

सन्दर्भ ग्रन्थ:

1. माध्यमिक नेपाली व्यकरण र रचना- शिवराज शर्मा

2.आधुनिक भाषाविज्ञान- डा खगेन्द्रप्रसाद लुइटेल

3.गोर्रखा सेवक- मणि सिंह गुरुङ

4. हिन्दी पत्रकारिताका इतिहास- डा. जगन्नाथ प्रसाद मिश्र

5.हीरा छेत्री सन २०११, भारतेली नेपाली पत्रपत्रिकाको शताब्दि(दो.सं) कालेबुङ, चरित्र प्रकाशन।

Learning Outcome Representation: Blooms Taxonomy Table

Cognitive Knowledge Dimension	Cognitive Process Dimension					
	Remember	Understand	Apply	Analyze	Evaluate	Create
Factual Knowledge		CO1				
Conceptual Knowledge	CO1	CO2				
Procedural Knowledge			CO3 CO4			
Meta cognitive Knowledge						

Mapping of Course Outcomes to Program Outcomes:

CO / PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6
CO1	S	L	M	S	L	M
CO2	S	L	L	M	L	M
CO3	M	S	S	S	S	L
CO4	M	S	S	M	M	L

S : Strong , M : Medium , L : Low

SYLLABUS FOR NEPALI (MDC) UNDER FYUGP

SEMSTER-1

Course Title: नेपाली साहित्यमा कविता र कथा (Nepali Sahityama Kabita Ra Katha)

Course Code: MDCNEP-101

Nature of the Course: Generic Elective course

Total Credit: 03

Distribution of marks: 60 (End Semester) + 40 (In Semester)

पाठ्यक्रमको उदेश्यहरु : (Course Objectives)

१.विद्यार्थीहरुलाई नेपाली कथा र कविताको ऐतिहासिक ज्ञान दिनु।

२.विद्यार्थीहरुलाई कविता र कथालेखन तथा पठन प्रति आकृष्ट गराउनु।

३.कविता र कथाका विधा तथा तत्वहरुको जानकारी गराउनु।

४.विभिन्न कविता र कथाका साथ साथै कवि र कथाकारहरुसँग परिचित गराउनु।

पाठ्यक्रम सिकाइको परिणाम (Course Outcome):

CO1: कविता बारे सम्पूर्ण जानकारी प्राप्त गर्नको साथ साथै तथ्यसहित विश्लेषन गर्न सक्षम हुने छन ।

CO2: विभिन्न धाराका कविता सम्बन्धि ज्ञान तथा आसामे नेपाली कविता र कविहरुको परिचय पाउने छन ।

CO3: कथासङ्ग परिचित भै कथाको विकासक्रम तथा कथाको तत्व बारे जान्न सक्षम हुने छन ।

CO4: आधुनिक नेपाली कथाबारे जानकारी प्राप्त गरी नयाँ आयामका कथालेखन प्रति आकृष्ट भै वैज्ञानीक विचारधाराको विकास हुने छ ।

Unit	Course Content	Total Class	Marks Distribution
I	**नेपाली कविता (Nepali Kabita)** कविताको अर्थ, परिभाषा, तत्व र काल विभाजन। (Kabitako Artha, parivasa, tatwa ra kal bivajan)	11	15

II	नेपाली कविताको एक झलक (Nepali kabitako ak Jhalak) भिखारी (लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा) (Vikhari -Laxmi Prasad Devkota) यो जन्दगी खै के जीन्दगी (हरितभक्त कटुवाल) (Yo jindagi khoi ke jindagi – Harivakta Katwal) आशा (पुष्पलाल उपाध्याय) (Aasha- Puspalal Upadhyaya) जागरण (छविलाल उपाध्याय) (Jagaran – Chabilal Upadhyaya)	12	16
III	नेपाली कथा (Nepali katha) कथाको परिभाषा, विकास प्रक्रिया, कथाका तत्व (Kathako parivasa, Vikash prakriya, kathaka tatwa)	11	14
IV	आधुनिक नेपाली कथा (Aadhunik Nepali katha) कर्तव्य (गुरुप्रसाद मैनाली) (kartabya – Guruprasad Moinali) माछाको मोल (शिवकुमार राई) (Machako Mol- Sivkumar Rai) नया विहानको प्रतिक्षामा (डिल्लीराम खनाल) (Naya Bihanko Pratikshyama – Dilliram Khanal) माया, उपहार र प्रेम (देवीचरण सेडाइँ) (Maya, Upahar ra Prem – Debicharan Sedai)	11	15
TOTAL		**45**	**60**

1. Mode of In-Semester Assessment: 40 Marks

* Two sessional Exam: 20 Marks

* Group Discussion /Group Activities/ Seminar / Assignment/ Project/ Field Studies: **10** Marks (Choose any two of these)

2. External Assessment (End Semester): **60** Marks

सन्दर्भ ग्रन्थ:

भिखारी कवितासङ्ग्रह : लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा

नासो कथासङ्ग्रह : गुरुप्रसाद मैनाली

नेपाली कथा सङ्गालो : चन्द्रप्रसाद घिमिरे

नेपाली कविता यात्रा : मोहन ठकुरी

औँसीदेखि पूर्णिमासम्म: देवीचरण सेडाईँ

Learning Outcome Representation: Blooms Taxonomy Table

Cognitive Knowledge Dimension	Cognitive Process Dimension					
	Remember	Understand	Apply	Analyze	Evaluate	Create
Factual Knowledge		CO2				CO2
Conceptual Knowledge		CO4		CO1		
Procedural Knowledge	CO3				CO1	
Meta cognitive Knowledge						CO4

Mapping of Course Outcomes to Program Outcomes:

CO / PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6
CO1	S	M	M	S	M	L
CO2	M	M	L	S	L	M
CO3	S	M	M	S	M	M
CO4	S	M	M	S	S	M

S : Strong , M : Medium , L : Low

SEMESTER-2

Course Title: नेपाली साहित्यमा निबन्धको विकास र आधुनिक निबन्ध (Nepali Sahityama Nibandhako Vikash ra Aadhunik Nibanda)

Course Code: MDCNEP202

Nature Of Course: Multi-Disciplinary Course

Total Credit: 3

Distribution Of Marks: 60 (End Semester) + 40 (In Semester)

पाठ्यक्रमको उद्देश्य (Course Objectives)

१.शिक्षार्थीहरुलाई साहित्यमा निबन्धको महत्वबारे जानकारी गराउनु ।

२. नेपाली निबन्धको विकासप्रक्रिया र निबन्धका प्रकार बारे अवगत गराउनु ।

३. आधुनिक नेपाली निबन्ध र निबन्धकारसङ्ग परिचय गराउनु ।

४. निबन्ध लेखनप्रति सजग गराउनु ।

पाठ्यक्रम सिकाइको परिणाम (Course Outcome)

CO1: साहित्यमा निबन्धको महत्व तथा निबन्धको अर्थ, परिभाषा, निबन्धका तत्व आदिबारे शिक्षा प्राप्त गर्ने छन ।

CO2: नेपाली निबन्धको विकासप्रक्रिया तथा काल विभाजन बारे जानकारी प्राप्त गरी यसबारे शोध-अनुसन्धान गर्न सक्षम हुने छन ।

CO3: पूर्वोत्तर भारतका नेपाली निबन्ध समबन्धि विभिन्न जानकारी प्राप्त गर्न सक्षम हुने छन ।

CO4: आधुनिक नेपाली निबन्ध तथा निबन्धकारहरुसँग परिचित भई विज्ञानपरक ढङ्गले विभिन्न शैलीका निबन्ध रचना गर्न सक्षम हुने छन ।

Unit	Course Content	Total Class	Mark Distribution
I	निबन्धको परिचय, प्रकार र तत्व (Nibandhako parichaye, prakar ra tatwa)	10	14
II	नेपाली निबन्धको विकास प्रक्रिया र काल विभाजन (Nepali Nibandhako Vikash Prakriya ra Kal Vivajan)	10	14

III	पूर्वोत्तर भारतको नेपाली निबन्ध (Purbottar Bharatko Nepali Nibandha)	12	16
IV	केही आधुनिक नेपाली निबन्ध (Kehi Aadhunik Nepali Nibandha) भुँडी- भैरव अर्याल (Vudi- Voirab Aryal) भारतवर्षको गैरवमय इतिहास- तारापति उपाध्याय (Bharatbarsako Gourabmae Itihash- Tarapati Upadhyaya) तपाई शाकाहारी की मांसाहारी- डा. जगदग्नि उपाध्याय (Tapai Sakahari ki Mangsahari- Dr. Jagadagni Upadhyaya) राजनीतिको भर्याङ- लोकनाथ उपाध्यय चापागाई (Rajneetiko Varyang- Loknath Upadhyaya Chapagai)	13	16
TOTAL		45	60

1. Mode of In-Semester Assessment: 40 Marks

   * Two sessional Exam: 20 Marks

   * Group Discussion /Group Activities/ Seminar / Assignment/ Project/ Field Studies: **10** Marks (Choose any two of these)

2. External Assessment (End Semester): **60** Marks

सन्दर्भ ग्रन्थ

1.माध्यमिक नेपाली व्याकरण र रचना- शिवराज शर्मा

2. निबन्ध गुच्छ- तारापति उपाध्याय

3. लोक निबन्ध- लोकनाथ चापागाई उपाध्याय

4. जयभुँडी- भैरव अर्याल

5. निबन्धावली- जगदग्नि उपाध्याय

Learning Outcome Representation: Blooms Taxonomy Table

Cognitive Knowledge Dimension	Cognitive Process Dimension					
	Remember	Understand	Apply	Analyze	Evaluate	Create
Factual Knowledge		CO1				
Conceptual Knowledge	CO3			CO2		
Procedural Knowledge			CO3			
Meta cognitive Knowledge						CO4

Mapping of Course Outcomes to Program Outcomes:

CO / PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6
CO1	S	S	L	S	L	M
CO2	M	M	S	M	L	M
CO3	M	L	S	M	L	M
CO4	M	M	M	S	S	L

S : Strong , M : Medium , L : Low

SEMESTER-3

Course Title: नेपाली जातीका विभिन्न लोक साहित्य र संस्कृति

Course Code: MDCNEP303

Nature Of Course: Multi-Disciplinary Course

Total Credit: 3

Distribution Of Marks: 60 (End Semester) + 40 (In Semester)

पाठ्यक्रमको उदेश्य (Course Objective)

1. लोकसाहित्यबारे जानकारी गराउनु ।
2. नेपली लोक संस्कृतिसँग परिचय गराउनु ।
3. गाँउखाने कथा, उखान, टुक्का आदिको महत्वबारे शिक्षा प्रदान गर्नु ।
4. विभिन्न चाडपर्व, गरगहना, खानपान आदिबारे जानकारी गराउनु ।

पाठ्यक्रम सिकाइको परिणाम (Course Outcome)

CO1: लोकसाहित्यको सम्पूर्ण जानकारी प्राप्त गरी यसबारे शोध-अनुसन्धान कार्य गर्ने प्रेरणा पाउने

छन ।

CO2: साहित्यमा गाउखाने कथा, उखान, टुक्का आदिको प्रयोग तथा महत्वबारे ज्ञान अर्जन गर्ने छन ।

CO3: विभिन्न संस्कृतिबारे परिचित भई आफ्नो संस्कृति द्वारा कुन प्रकारले देशको संस्कृतिको विकासमा

सहयोग पुर्याउन सकिन्छ त्यसबारे शिक्षा प्राप्त गर्ने छन ।

CO4: नेपाली चाडपर्व, लोकगीत-नृत्य, लोकबाजा, खानपान आदिको ज्ञान अर्जन गरेर दैनन्दिन जीवनमा यस किसिमका पारम्परिक वस्तुद्वारा कुन प्रकारले अ।र्थिक विकास गरी स्वावलम्बन बन्न सकिन्छ त्यस बारे व्यवहारिक ज्ञान प्राप्त गर्ने छन ।

Unit	Course Content	Total Class	Mark Distribution

I	लोकसाहित्यको परिभाषा र उपादान (Lok Sahityako Parivasha ra Upadan)	12	15
II	गाँउखाने कथा, उखान, टुक्का (Gaonkhane Katha, Ukhan, Tukka)	8	12
III	संस्कृतिको परिचय, परिभाषा र उपादान (Sanskritiko Parichaye, Parivasha ra Upadan)	10	15
IV	नेपाली चाडपर्व, लोकगीत-नृत्य (राई,लिम्बु,नेवार,तामाङ,गुरुङ,मगर), लोकबाजा र खानपान (Nepali chadparba, Lokgeet-Nritya(Rai,Limbu,Newar,Tamang,Gurung,Magar), Lokbaja ra Khanpan)	15	18
TOTAL		45	60

1. Mode of In-Semester Assessment: 40 Marks

* Two sessional Exam: 20 Marks

* Group Discussion /Group Activities/ Seminar / Assignment/ Project/ Field Studies: **10** Marks (Choose any two of these)

2. External Assessment (End Semester): **60** Marks

सन्दर्भ ग्रन्थ

1. नेपाली लोक साहित्य र संस्कृतिको परिचय- युद्धवीर राणा ।

2. नेपाली लोकसाहित्य- चूडामणि बन्धु

3. नेपाली लोकसाहितयको रुपरेखा- प्रा. डा. मोतिलाल पराजुली

Learning Outcome Representation: Blooms Taxonomy Table

Cognitive Knowledge Dimension	Cognitive Process Dimension					
	Remember	Understand	Apply	Analyze	Evaluate	Create
Factual Knowledge	CO1					
Conceptual Knowledge		CO3	CO2	CO1		
Procedural Knowledge			CO4			
Meta cognitive Knowledge						

Mapping of Course Outcomes to Program Outcomes:

CO / PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6
CO1	M	M	S	L	S	M
CO2	S	M	M	M	M	L
CO3	M	M	M	L	S	L
CO4	L	M	L	L	S	M

S : Strong , M : Medium , L : Low